

Sola a casa

Agustín Fernández Paz és un dels autors gallecs de literatura infantil més destacats. En aquesta història ens parla d'un quadern màgic, del poder de la imaginació dels més menuts i de la comprensió i la paciència dels pares davant les malifetes dels infants.

La mare de la Raquel prompte es convertirà en una gran actriu. Aquesta nit és la seua primera actuació i el

pare no s'ho voldria perdre per cap raó. Només hi tenen un petit problema: la tia Sara no podrà fer-se càrrec de la xiqueta. Té una forta infecció a la gola. Després de pensar-s'ho molt, i com que la Raquel ja ha complit els huit anys, els pares decideixen que la xiqueta pot quedar-se a soles a casa. Així, la Raquel es prepara per al que serà l'aventura de la seua vida. Tot i que ella encara no ho sap...

La primera nit sola a casa és un esdeveniment important per a qualsevol xiquet. Raquel, després de deixar tots els llums de la casa encesos, es prepara amb emoció per a gaudir de la seua primera nit sense majors. Els pares li han deixat un bon sopar; tot i això ella, amb l'ajuda d'un tamboret, arriba allà on s'amaguen les més temptadores llepolies. Però la veritadera aventura comença quan la Raquel recorda un vell regal que li va portar la tieta Sara, de la Xina. Un quadern gran, de fulles apaïssades i tapes dures on es podia llegir «The magic book. Made in Taiwan». Així doncs, la Raquel comença a dibuixar animals, grans i menuts, caragols i lleons. Quina va ser la sorpresa en descobrir que tot allò que dibuixava se n'eixia del dibuix i cobrava vida!

Amb la casa plena d'animals, la xiqueta ha d'esforçar-se perquè les coses es man-

LA NIT DELS ANIMALS

AGUSTÍN FERNÁNDEZ PAZ

IL·LUSTRACIONS D'ALBERTO PIERUZ

COL·LECCIÓ «EL MICALET GALÀCTIC», 139

63 PÀGINES / 978-84-98243383 / 7,50 EUROS

EDICIONS BROMERA, ALZIRA, 2008

tinguen al seu lloc. Tot i així, quan els pares arriben, la casa es troba prou desordenada.

Tot i que sempre és una

tasca difícil motivar els adolescents perquè lligen llibres com aquest, que es fixen fonamentalment en la poderosa imaginació infantil, fan més atractiu el món de la lectura per als més joves. A més, el món dels animals sempre ha agradat els infants i, amb aquest llibre, es facilita el coneixement tant de feres salvatges –com el lleó– com d'altres petits com el caragol, i es transmet la idea de la impossibilitat de viure amb alguns d'ells a espais com les ciutats i les vivendes urbanes.

Aquest llibre, a més, ens obre tota una sèrie de possibilitat de reflexió entorn de temes actuals com ara els xiquets que es queden sols a casa i els canvis en els hàbits de vida (abans les àvies o fins i tot les veïnes –sempre presents– eren les persones que es feien càrrec de les criatures quan els pares no hi eren); la por dels infants a la soledat, a la nit o a la foscor (sentir-se gran i independent, però al mateix temps mantenir una por terrible als passadissos foscos), o la comprensió dels pares front a les malifetes dels més menuts.

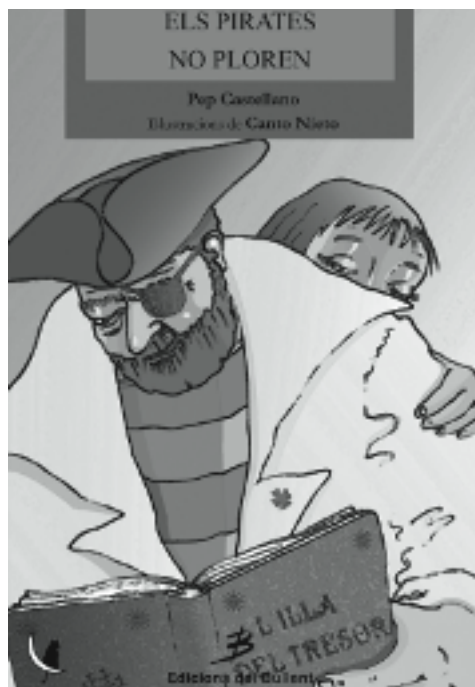
Les atractives i expressives il·lustracions d'Alberto Pieruz captivaran de segur l'atenció dels joves lectors que, a partir dels huit anys, s'acosten a la lectura de *La nit dels animals*.

□ Sònia Martínez Icardo
Letres Valencianes, n° 25

Corsaris del segle XXI

Ja podem gaudir del nou lliurament de Pep Castellano, que repeteix il·lustrador i editorial; una deliciosa novel·la dirigida als més menuts, contada en primera persona per la Marta, una xiqueta de dotze anys; una història sobre els nous pirates, on ningú és qui sembla i on el lector haurà de descobrir per si mateix el tresor amagat.

ELS PIRATES NO PLOREN

PEP CASTELLANO

IL·LUSTRACIONS DE GATO NIETO

XVIII PREMI CARMESINA DE NARRATIVA INFANTIL

96 PÀGINES / 978-84-96187-95-5 / 6,50 EUROS

EDICIONS DEL BULLENT, PICANYA, 2008

Escriure literatura infantil és una tasca de les més difícils; i, per contra, de les pitjor reconegudes per la crítica. És per això que, en alguns casos, pot esdevenir una prova de foc en la qual un veritable professional ha de demostrar la seua vàlua. I pareix, a jutjar per la trajectòria de l'autor, que sap sortir-se'n de sobra. Per una banda, innova i no cau en el parany de repetir el repertori de històries tòpiques i personatges arquetípics; per altra, enganxa el lector sense descuidar l'estil i la trama.

La protagonista, i alhora narradora, és la Marta Mata, una nena de Primària que ens submergeix en el seu món particular de fantasia, i que ha fet de la literatura, –en concret del llibre *L'illa del tresor*–, més que una passió, una taula de salvació que l'ajuda a superar les adversitats de la seua curta existència, com la manca del pare, la mort de la mare i la feliç adopció de la seua nova família, sense

traumes ni tremendismes, amb una mirada innocent i optimista.

Per damunt d'aquesta història central, l'autor repeteix la fórmula d'incloure aspectes i problemes actuals dintre de la ficció. És a dir, al costat de la narració més o menys anecdòtica, planteja temes mediambientals per reflexionar, com per exemple, sobre els abocaments incontrolats d'alguns petroliers, que contaminen les platges amb galetes de residus tòxics; o la pesca furtiva amb xarxes il·legals que arrasen el fons marí de les nostres costes. Però tampoc no podem oblidar altres temes de caràcter social, gràcies als quals Castellano es diferencia «de la competència» en incorporar als seus llibres formes alternatives de vida al model establert, com són la formació de noves famílies basades en l'afecte i no en vincles sanguinis; la consciència de reciclar les deixalles; la militància ecològica, o l'aposta per recuperar vells oficis en vies d'extinció, com els de ferroveller i terrissaire. I és que tots aquests personatges reneguen del consumisme i del materialisme i s'interessen més aviat per cultivar les relacions humanes, per apreciar l'amistat o descobrir els xicotets plaers de la vida i de la natura.

Des d'un punt de vista estilístic, la novel·la està seqüenciada en tretze capítols amb una unitat argumental, cadascun per facilitar-ne la comprensió. Al

llarg d'aquest centenar de pàgines hi podem trobar totes les estratègies discursives per mantenir fins a l'extrem l'interès i la intriga. L'autor amaga contínuament i deliberada informació, com antics secrets de família; planteja dubtes, com la veritable professió de l'avi, o esbossa misteris com el tresor amagat sota el bidó: tot per mantenir-nos enganxats al paper fins a la fi del relat. Però, a més a més, basteix una trama creïble, en gran mesura per la tria del llenguatge, ple d'interpel·lacions contínues al lector, expressions col·loquials, diminutius afectius, anacoluts i un llarg etc., com si fóra un expert i consumat rondinaire. Malgrat el títol, aquesta entranyable història es desmarca dels relatsedulcorats i recurrents del mercat. Barreja fantasia i realitat, combina la trama psicològica amb la intriga narrativa, alterna la prosa elaborada amb l'espontaneïtat de la parla dels personatges, però sempre tenint en compte el seu públic. Pep Castellano ens demostra una vegada més amb aquestes pàgines que es pot escriure una Literatura (en majúscules) digna i de qualitat, per a xiquets, per molt que altres s'entesten a dir el contrari. Com afirma el iaio de la Marta «les mentides poden convertir-se en veritats si tenen forma de desig».

□ J. Ricart

Lletres Valencianes, nº 25

Descobrint el món

Amunt! és el segon volum de la col·lecció «El meu món i jo», d'Edicions Bromera. Aquesta col·lecció per a infants que tot just comencen a llegir ve de la mà dels millors autors i il·lustradors actuals. *Amunt!* és una obra d'Agustín Fernández Paz (Premi Nacional de Literatura Juvenil, 2008), i les il·lustracions, elaborades amb exquisida tendresa, de la il·lustradora Noemí Villamuza.

AMUNT!

AGUSTÍN FERNÁNDEZ PAZ

IL·LUSTRACIONS DE NOEMÍ VILLAMUZA

COL·LECCIÓ «EL MEU MÓN I JO», 2

24 PÀGINES / 978-84-9824-313-0 / 5,50 EUROS

EDICIONS BROMERA, ALZIRA, 2008

Després de la tempesta, Mati i el seu pare ixen al carrer a comprar. Com ha plogut, el carrer està ple de tolls d'aigua, i Mati es diverteix veient-s'hi reflectida. Al llarg de tot el camí cap al supermercat, però, la xiqueta es trobarà amb tot d'imprevistos que l'espantaran: un gos gran, més gran que ella, o un supermercat curull de gent. Son pare, veient que la Mati té por, solucionarà les situacions de la mateixa manera: Amunt! I la pujarà al braç, o al carro de la compra. I aquest mateix gest l'utilitzarà Mati quan, una vegada sana i estàlvia a casa, els qui córreguen perill siguen els seus joguets.

Amb aquest argument tan senzill, *Amunt!* se'ns presenta com una història tendra, destinada per a infants que tot just comencen a llegir. Les situacions d'angoixa que se succeeixen en aquest xicotet trajecte fins al supermercat són quotidianes, i el lector d'aquestes edats –quatre, cinc o sis anys– s'hi pot veure representat amb facilitat.

Les il·lustracions, per la seua banda, són arrodonides i agradoses, tendres, amb colors gens estridents i a doble pàgina, cosa que s'agraeix especialment perquè d'aquesta manera el lector es pot fer una idea de l'escena amb més facilitat. Les lletres de la narració estan inscrites dins les il·lustracions, i dnen una

impressió de proximitat. De fet, la globalitat del llibre –el cantó arrodonit, el format xicotet i lleuger i la suavitat de les il·lustracions– el fan agradable a la vista i molt pròxim.

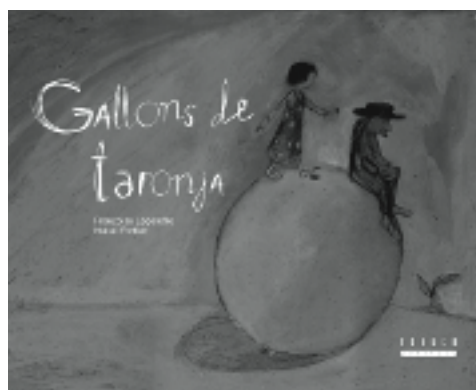
Al final d'aquest llibre hi ha un xicotet recull d'ensenyances perquè els xiquets compreguen millor el seu entorn, amb voluntat de reflexionar sobre el món que els envolta més que com a recull d'exercicis a l'estil d'un llibre de text. La col·lecció té intencions didàctiques i està orientada cap al món escolar, però si no ens deixem influenciar per l'apèndix pedagògic, també es un llibre d'agradosa lectura casolana infantil.

Amunt!, en definitiva, és un bon llibre d'iniciació a la lectura que convida a llegir, tant per la temàtica del text, com per la il·lustració de les escenes. Finalment, cal destacar que trobarem un xicotet divertimento al llarg de les il·lustracions: un vaixell de paper, ubicat sempre en algun raconet de cada il·lustració. Intenteu trobar-lo!

□ Marta Insa
Lletres Valencianes, n° 25

Conflictos humanos básicos

¿Qué busca un escritor al tratar la vejez y la muerte en un libro destinado al público infantil? Si la muerte no es más que el desenlace natural de la vida, el destino común que nos iguala con el resto de los seres vivos, nada más natural que acercar a los niños a un problema vital, de enfrentarles debidamente y a tiempo con los conflictos humanos básicos, según Bettelheim.

GALLONS DE TARONJA

FRANÇOISE LEGENDRE

IL·LUSTRACIONS DE NATALIE PORTIER

33 PÀGINES / 978-84-8131-778-7 / 14 EUROS

TÀNDEM EDICIONS, VALÈNCIA, 2008

Existen temas de los que no es nada fácil hablar. Posiblemente porque su complejidad pensamos que está fuera del alcance del entendimiento infantil o bien porque, culturalmente, han sido considerados tabú, lo cierto es que nos sentimos incómodos cuando queremos hacer comprender qué es el sexo o qué es la muerte, por ejemplo.

Hasta hace poco lo más fácil era resguardarnos en la comodidad de la ocultación y solventar la cuestión con un «ya lo descubrirán». Pero progresar culturalmente es también aceptar con naturalidad los hechos de la vida, y la muerte es uno de ellos. Y para comprender es necesario mostrar. Con elegancia y delicadeza, sí, pero con claridad también, para no formar erróneamente.

La muerte está permanentemente presente, pero en una sociedad tan hedonista es fácil apartarla cuando no igno-

rarla, como hacemos con otras cosas molestas. Los niños apenas conocen esa realidad porque, para qué nos vamos a engañar, la muerte de los otros, de esos países lejanos que quizás no sabemos ni ubicar que aparecen en las noticias, es... como de mentirijillas. Está evidenciada la falta de empatía hacia el sufrimiento humano cuando éste aparece en una pantalla.

En la literatura infantil muchos autores la han tratado. Con sencillez, como en *Abuela de arriba, abuela de debajo* de Tomie de Paola. Con absoluta naturalidad en *Como todo lo que nace* de Elisabeth Brami. De manera misteriosa y ciertamente equívoca en *El canto de las ballenas* de Dylan Sheldon y Gary Blythe. En *Gracias, tejón (Badger's Parting Gifts)* de Susan Varley se plantea desde las primeras líneas: «Badger no estaba asustado de la muerte. Morir significaba solamente que dejaría su cuerpo atrás...». Y se focaliza principalmente en el sentimiento de tristeza y desamparo de los personajes ante la marcha de un ser cercano y querido. En ocasiones la pérdida de una mascota nos prepara para afrontarla, pero es la figura del abuelo o de la abuela la más recurrente, entendible desde el punto de vista de la lógica, si es que ésta existe.

Si ya Tàndem Edicions realizó una incursión en la temática con *¿Dónde está*

el abuelo? de Mar Cortina, publicada hace ya siete años y en donde la protagonista se cuestiona qué hay tras la muerte, en *Gallons de taronja* de François Legendre, el punto de vista es diferente. La autora francesa sitúa la acción en una Andalucía con cierto sabor a tópico pero con intenciones de atemporalidad para hablarnos de una relación de afecto y amor mutuos, de respeto a la vejez, que protagonizan Pepe Juanito y Petra. Pepe Juanito regala cada mañana a su nieta un zumo de gajos de naranja, el símbolo de la vida y de la iniciación de Petra a su comprensión, la mirada sabia hacia las cosas simples, esenciales en las que reside lo realmente valioso y en la que ya es experto el abuelo. Las ilustraciones de Natalie Portier resaltan este aspecto al jugar con las proporciones. Ese mismo zumo es el que ella utiliza para intentar devolver al abuelo, llegado el momento, a una situación imposible: el ciclo vital toca a su fin. Tras el duelo, con su carga de dolor y tristeza, llega la aceptación y, finalmente, el recuerdo permanente, sin más cuestionamientos, a través de una fuente llena de naranjas.

□ Ana Isabel Caro
Letres Valencianes, nº 25

Un artista de mil cares

El sueño de Picasso és un àlbum il·lustrat de gran bellesa on Marta Rivera ens conta d'una manera molt senzilla i poètica com Pablo Picasso va anar evolucionant com a pintor, tot incorporant etapes i estils distints a la seua obra.

EL SUEÑO DE PICASSO

MARTA RIVERA FERNER

40 PÀGINES / 978-84-9795-338-2 / 13,30 EUROS

BROSQUIL EDICIONS, VALÈNCIA, 2008

Pablo Picasso
Autocaricatura (1917-1918)

No és gens fàcil trobar una manera divertida i fructífera d'apropar l'art als més petits. D'una banda, dur-los a museus i exposicions resulta una mica esgotador, tot i que alguns d'ells ja comencen a tenir els infants molt en compte, i d'altra, els llibres d'art són encara una eina una mica àrdua per a ells. I tanmateix, sabem que l'art, i en especial les arts plàstiques i la música, criden l'atenció dels més menuts i estimulen els seus sentits de manera ben positiva.

Potser pensant en això, fa un temps que l'editorial Brosquil va començar a publicar sota l'epígraf «El sueño de...» uns llibres il·lustrats força encisadors sobre artistes plàstics.

Són molts els noms famosos que han centrat fins ara aquests àlbums il·lustrats, entre ells Dalí, Miró, Gauguin, Van Gogh, Chagal, Velázquez, Botticelli, i com

que no podia faltar a la llista, ara arriba el torn a Pablo Picasso, i ho fa de la mà de Marta Rivera.

I com ho fa Marta? Doncs amb molta sensibilitat, tant plàstica com literària. Per començar, direm que Marta Rivera Ferner –de nacionalitat argentina i llicenciada en Belles Arts a Buenos Aires– ha publicat fins ara diversos contes infantils i ha treballat per a revistes culturals i per a la televisió, sense abandonar mai el seu treball vocacional com a pintora, i és probablement aquesta passió pictòrica el que ha dut en Marta a crear aquest tercer àlbum il·lustrat dedicat a Picasso, un dels més grans artistes del segle xx.

Així doncs, amb delicadesa, passió per l'art i ganes de transmetre un missatge enriquidor i pacificador, Marta –qui ha dedicat fins ara dos àlbums més a Botticelli i Sorolla– ha reconstruït el camí de Picasso a partir d'una anècdota, la pèrdua d'un colom blanc, un dels símbols pictòrics units indistriablement a la vida del pintor i a un valor universal, com és la pau.

La pèrdua i l'enyor d'aquest colom des de ben petit són l'excusa per explicar l'esdevenir pictòric de l'artista des que comencés a dibuixar coloms als onze anys. Així, doncs, paral·lelament a la recerca d'un colom perdut, anem en-

tenent per què l'obra de Picasso es va dividir en períodes i girs tan distints, des de l'etapa blava, a la rosa, tot passant pel cubisme, fins arribar a l'explosió del Guernica.

Tot viatjant de París a Barcelona i per distints quadres famosos de Picasso, Marta juga, a través del muntatge i la tècnica collage mescla de fotografia i dibuix, amb les perspectives, les dimensions dels objectes i els plànols, alhora que crea un univers surrealista, propi d'un somni, del somni de Picasso.

Els colors, reflex i memòria de l'univers picassià, omplen els fulls d'aquest àlbum de sentiments diversos, del roig exaltant al blau melangiós, fins arribar al blanc de la pau. Tots ells recorren el camí del pintor, units a una paleta que mai no el va abandonar.

Així, jugant amb colors, formes i anècdotes, Marta apropa als més menuts la riquesa de Picasso i de la seua obra d'una manera ben creativa i senzilla. Tot just allò que els nens necessiten per a continuar enamorant-se de l'art.

□ Lourdes Toledo

Lletres Valencianes, n° 25

El príncep que no volia obligacions

Una fada converteix un príncep en un gripau, gros i no massa bonic. Els reis busquen el seu fill per llacunes i dolls i després s'organitza una cerimònia per tornar-lo al seu estat original. Encara que no tot ix com estava previst. Al capdavall, es tracta de la lluita per ser un mateix enfront de l'opinió dels altres.

EL PRÍNCIPE SAPO

CARMEN GIL

IL·LUSTRACIONS DE VÍCTOR ESCANDELL

COL·LECCIÓ «EL BAÚL DE LOS CUENTOS», I

36 PÀGINES / 978-84-935727-6-1 / 16,50 EUROS

VERSOS Y TRAZOS, VALÈNCIA, 2008

El príncipe sapo és un conte adreçat al públic infantil i editat per Versos y trazos. Estem enfront de la típica història per a lectors de poca edat, xiquetes i xiquets que s'enfronten a les primeres lectures de la seua vida. Una obra, per tant, on la il·lustració és el recurs per a incentivar la lectura o, com a mínim, l'atenció. Reis i prínceps, animals, la Cort i característiques atribuïdes als personatges com la bellesa o la lletjor. És a dir, una obra que des del punt de vista del contingut reproduïx alguns dels grans tòpics de la literatura infantil.

L'obra narra la història del príncep Facundo, al qual una fada el converteix en un gripau com a conseqüència d'una rabieta. Un ésser gros i «repugnant», tal com es descriu en el llibre, que emigra al seu espai natural, dolls i llacunes, i on el buscaran els seus pares, és dir, els membres de la família reial i empleats, per retornar-lo al seu estat de bellesa ideal i previ a la transformació.

El «canvi» es farà per mig d'un bes per part d'una princesa. La sorpresa del llibre és precisament aquí, quan el gripau Facundo, després d'escoltar el discurs del seu pare en la cerimònia de desencantament, i de vore una princesa que no havia triat com a esposa, decidirà que si el millor no seria continuar sent gripau. De fons, com a ensenyament, *El prínci-*

pe sapo planteja que per a ser feliç no hi ha res millor que fer allò que de veritat un desitja, i no el que la resta de persones volen. O dit d'una altra forma, més val ser lleig i lliure, que convertir-se esclau de l'opinió dels altres.

El llibre, publicat en la col·lecció «El Baúl de los Cuentos», està il·lustrat a tot color i els dibuixos condueixen el fil argumental. També s'ajuda en l'aprenentatge del text per part del lector o lectora amb definicions de paraules emprades. La conclusió que a un li queda després de llegir obres com esta, és que més enllà de complir amb l'estructura pròpia d'un llibre adreçat al públic infantil (ben il·lustrat, ben presentat, amb un llenguatge adaptat i una història fàcilment entenable...), el que es fa és reactivar tòpics ja explotats en la literatura infantil com fades, encanteris, prínceps i princeses.

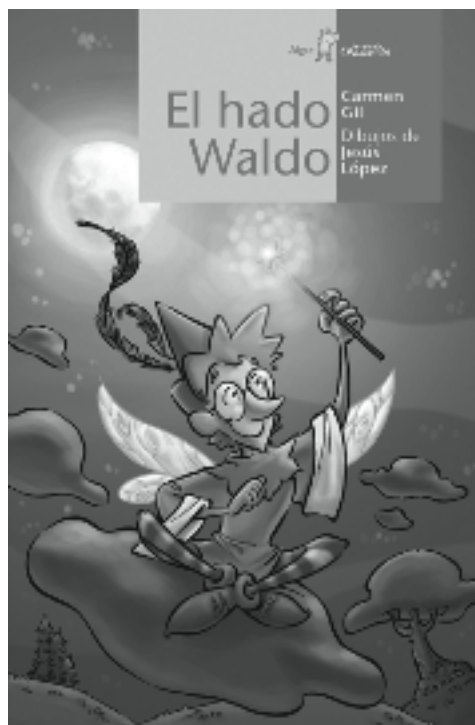
En qualsevol cas, *El príncipe sapo* permetrà passar una estona entretinguda al xiquet o xiqueta, amb una lectura que haurà de ser conduïda per un ensenyant o pels seus pares.

Carmen Gil té més de cinquanta llibres publicats i ha estat traduïda a tretze idiomes, mentre que Víctor Escandell és titulat en disseny gràfic i ha obtingut nombrosos premis i reconeixements.

□ Agustí Hernández Dolz
Letres Valencianes, nº 25

Las cinco misiones

Dentro de su Colección «Caletín amarillo», la editorial Algar ofrece un nuevo título dedicado al mundo infantil. En esta ocasión se trata de una historia de hadas magníficamente planteada por la escritora Carmen Gil. Este libro es una muestra de que tanto la finalidad estética como la didáctica pueden convivir en la misma obra.

EL HADO WALDO

CARMEN GIL

IL·LUSTRATIONS DE JESÚS LÓPEZ

COL·LECCIÓ «CALCETÍN AMARILLO», 39

130 PÁGINAS / 978-84-9845-118-4 / 7,50 EUROS

EDITORIAL ALGAR, ALZIRA, 2008

Natural de La Línea de la Concepción (Cádiz), Carmen Gil ha escrito alrededor de sesenta obras infantiles, entre cuentos y poemas, que recita al compás de la música y la magia en colegios y bibliotecas. Su constante dedicación a los niños se manifiesta, en primer lugar, en su profesión. Maestra desde hace algunos años, la autora dedica sus esfuerzos a observar a los niños, descubriendo de este modo todas aquellas cosas que les gusta o necesitan.

Para contribuir a fomentar el amor a la poesía, la autora suele introducir en sus cuentos sencillos poemitas que ayudan a los niños a desarrollar su sensibilidad estética y emocional. Uno de los temas a los que suele recurrir Carmen Gil, a la hora de buscar su relación con los más pequeños, es el mágico mundo de las Hadas.

Así, en *El hado Waldo* descubrimos un delicioso cuento de hadas que encuen-

tra su originalidad en cada uno de sus planteamientos. Con la maestría que la caracteriza, la escritora Carmen Gil lleva al mundo de las hadas problemáticas actuales. En esta ocasión la autora aborda, de la forma más sencilla, cuestiones tan difíciles para los niños como es el hecho de que ciertos oficios sean patrimonio exclusivo de uno de los dos sexos. Según nos cuenta la autora, todas las hadas aspirantes deben superar ciertas pruebas. Únicamente el cumplimiento de este requisito les dará acceso al grado superior, tan anhelado por todas las estudiantes. Sólo de este modo podrán convertirse en Hadas Madrinas. Un buen día el hado Waldo, creyendo que tenía los mismos derechos que las hadas-mujeres, decide presentarse al examen de la Academia de Hadas.

Waldo lleva alrededor de quince años estudiando para conseguir un título. Su sueño es superar las cinco pruebas impuestas por la Academia y convertirse en «Hado Padrino». Sin embargo el Hada Mayor considera una auténtica vergüenza que un hombre desempeñe este cargo ya que, según su ancestral tradición, solamente las hadas pueden tener acceso al título de hadas madrinas. Este convencimiento le hará enviar al hada Pelotilla, una de sus ayudantes, a realizar la importante misión de impedir que Waldo supere las pruebas.

El Hada Mayor desconfía de la capacidad de Waldo y, a su vez, Waldo desconfía de las costumbres dictadas a golpe de orden fija, por lo tanto, cada vez más firme en su propósito, decide seguir adelante.

De esta manera, Waldo y Pelotilla saldrán en busca de unas bonitas aventuras. El Hado deberá superar las difíciles pruebas impuestas por el Consejo de Hadas, y el hada ayudante procurará, por todos los medios, que el hado fracase.

Sea como fuere, Waldo deberá conseguir: «Una varita mágica del campo de varitas Montaña azul...». «Arrancarle un pelo del bigote a la bruja Brunilda». «Tres escamas iridiscentes del dragón Gustavo, que vive en el Barranco del Eco». «Dos lágrimas de vampiro en el Castillo de la Noche Negra». «El cascabel que lleva Caperucita en la punta de su caperuca».

Le corresponde al lector averiguar si Waldo llega a superar las pruebas y obtener el título de «Hado Padrino» o por el contrario su fracaso será el motivo de ser apartado para siempre del Mundo de las Hadas.

Sin duda, *El hado Waldo* es una obra imaginativa que utiliza un lenguaje moderno, coloquial, muy propio del público infantil a quien va dirigido.

□ M^o Teresa Espasa
Lletres Valencianes, n° 25

L'Anna a través de l'espill

L'escriptora canadenca –d'ascendència catalana– Shaudin Melgar-Foraster ens delecta amb aquesta novel·la fantàstica d'aventures, protagonitzada per dues adolescents, on el món real i el de la imaginació es barregen. Es tracta de la primera obra d'una trilogia que portarà el títol de «Trilogia de la interferència».

MÉS ENLLÀ DEL SOMNI

SHAUDIN MELGAR-FORASTER

COL·LECCIÓ «ESPLAI», 39.

288 PÀGINES / 978-84-96187-87-0 / 10 EUROS

EDICIONS DEL BULLENT, PICANYA, 2008

L'Anna, la jove protagonista de *Més enllà del somni*, es desperta d'un somni esgarrifós en les primeres pàgines del la novel·la. En el somni s'hi troba al bell mig de dos immensos exèrcits de ferotges guerrers que no semblen inquietar-se per la seua presència. L'Anna s'amaga, però un dels lluitadors la mira fixament, amb el seus terribles ulls vermells. L'endemà, amb el cor bategant-li fortament per l'intens somni, la jove adolescent comença un nou dia al seu barri de Toronto, a Canadà. Però ja res no tornarà a ser com abans. Un món misteriós i fantàstic, un món que es troba «més enllà del somni», farà que Anna no torne a ser la mateixa. Així, quan l'Anna desperta, comença a intuir que allò que somià potser és real i n'és encara més conscient quan un home misteriós (un bruixot) se li apareix pertot arreu: al seu institut, fins i tot a sa casa. Just quan comença a tenir problemes

(ningú creu una nena que diu veure bruixots sovint), l'Anna descobreix que no és l'única que percep aquestes aparicions: l'Alison, prototip de xica d'èxit en l'institut, també té visions estranyes. Comença així una bona amistat entre totes dues, que entraran en un món meravellós a la manera d'*alícies* del segle XXI. A través del mirall de l'institut seran engolides cap al fabulós món de Mai, un paradís de bruixes bones, on governen les dones. Seran aquestes dones de Mai les que explicaran a les dues adolescents l'enigma que les ha portades fins al món que hi ha més enllà dels somnis. Les protagonistes hauran de desxifrar un misteriós document, el *Manuscrit de la interferència*, on s'explica el somni de l'Anna i on se li encomana la missió de trobar un misteriós personatge. D'altra manera, Mai desapareixerà.

Melgar-Foraster, professora de català i castellà a la Universitat Glendon, de Toronto, ha construït una narració en dues veus –la de la protagonista del món real, Anna; i la de Tam, el personatge que pertany al món dels somnis–, que està dividida en dos móns, el del Canadà actual, concretament a la ciutat de Toronto, i el món fantàstic, un món imaginari on hi ha països com ara Rocdur, Maiera, Pot, Calai, Fosca, la terra d'unes «bruixes bones» –Mai– i, fins i tot, un

oceà amb monstres i pirates. Però, tot i ser una novel·la fantàstica adreçada a lectors i lectores joves, l'autora fa constantment referència a realitats actuals i qüestions socials, com ara la immigració. Tam, la segona veu narrativa de la història, és un xiquet que viu a Rocdur, país del món imaginari on un tirà dèspota vigila i castiga amb crueltat als immigrants com ell. Així, mentre les aventures de l'Anna i en Tam es van succeint, l'autora descriu tant la societat actual (a Toronto-Canadà) com una realitat imaginària on éssers humans com nosaltres pateixen els seus conflictes socials i personals. L'autora mateix, entrevistada per un mitjà de comunicació, refermava el seu interès per tractar certs aspectes polítics i socials a la seua obra, com ara el matriarcat, la dictadura, el racisme i, molt particularment, la immigració, i tot dins d'una història d'aventures i fantasia. Animem, doncs, els lectors adults a llegir *Més enllà del somni*. De ben segur que en trauran un bon profit.

□ Sònia Martínez Icardo
Lletres Valencianes, n° 25

Benvinguts al món de les fades

Esriptora, guionista de cinema, il·lustradora... La polifacètica i reconeguda Cornelia Funke té el seu raconet en la col·lecció «Esfera», d' Edicions Bromera. Així, després de Quan el Pare Noel va caure del cel, l'autora alemanya ens sorprèn amb un nou títol ple de màgia i aventures: *El lladre de gorres*.

EL LLADRE DE GORRES

CORNELIA FUNKE

TRADUCCIÓ DE RAMON MONTON

COL·LECCIÓ «ESFERA», 15

147 PÀGINES / 978-84-9824-280-5 / 14 EUROS

EDICIONS BROMERA, ALZIRA, 2008

Cornelia Funke és d'aquelles escriptores amb *gancho*. I tota història nova que crea es transforma en un èxit. Així, no és difícil imaginar que compte amb un autèntic club de fans que s'estén de cap a cap del planeta. Molts són ja els que la denominen la J.K Rowling alemanya. I és que, els personatges, les escenes o les narracions dels seus relats ens poden recordar a aquelles històries del famós aprenent de mag, Harry Potter. Però el món de Cornelia Funke s'estén més enllà. Fades, dracs, pirates o bruixes són alguns dels protagonistes de les seues històries de màgia i fantasia. Una màgia que li han valgut els guardons d'incomptables premis i el reconeixement per part dels lectors, no sols de l'infantil i juvenil, sinó també, igual que passara amb el fenomen de Harry Potter, de l'adult. Tant d'èxit es deu en gran part a l'enorme capacitat

que té l'autora de transformar en realitat els paratges més fantàstics o els personatges més surrealistes.

D'aquesta manera, en *El lladre de les gorres*, el món de les fades en el qual es desenvolupa gran part de la narració sembla que siga un paratge on ja hem estat alguna altra vegada. El seu protagonista, Arthur, està de visita a ca dels oncles i dels seus cosins bessons, Biel i Bernat. Encara no porta ni tres dies fora de casa i ja enyora els pares. No li agrada estar allà, els seus cosins no paren de fer-li la guitza. Així, Arthur s'ha d'entretindre tot sol o en companyia de la seua amiga Ester, una xiqueta de cabells rojos que el té enamorat. Un dia, passejant pel bosc es va trobar amb Otília, la reina de les fades, un ser diminut amb molt de caràcter, pedant, capritxosa i desconfiada dels éssers humans. Amb tot, no li queda altre remei que recórrer a l'ajuda de l'Arthur, ja que un desconegut els ha furtat allò que més poder li dona a les fades: les seues gorres. Així, Arthur i Otília, amb l'ajuda d'Ester i d'algun personatge més inesperat, passaran aventures i desventures per trobar aquell home desconegut que els ha furtat les gorres a les fades i ha aconseguit entrar al seu món. Un fet que ben bé podia ser una traïció d'algú proper, ja que pocs saben el secret que

guarda l'entrada a aquest nou món de màgia i color.

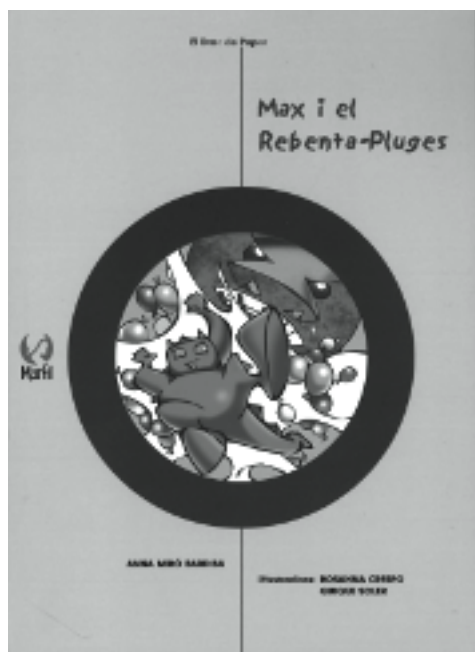
Una narració on abunden les frases curtes però sense deixar de banda el mínim detall descriptiu, ens permet una lectura àgil i fresca. Es tracta, doncs, d'una tècnica narrativa imprescindible per a poder atrapar els més joves lectors, ja que en cap moment el relat es torna pesat. Però per tal d'aconseguir-ho no deixa de costat la capacitat de descriure cada racó, cada situació, cada personatge. I qui millor per entendre la narració i el sentit de la història que la seua pròpia autora. Així, és ella mateix qui il·lustra el llibre tant en l'interior com en la portada. Unes il·lustracions que li permeten reflectir en cada traçat el sentiment o el pensar d'aquell instant atrapat al llapis.

En definitiva, un altra novel·la d'èxit de Cornelia Funke, que aquesta vegada, i a diferència d'altres llibres de la mateixa autora, la història si que va dirigida a un públic més infantil ja que el lector adult potser no hi trobe aquella viva que anava buscant si té en compte altres novel·les com la reconeguda *Cor de tinta*.

□ Andrea R. Lluch
Lletres Valencianes, n° 25

L'aprenentatge de la vida

A Terra Imaginària ja no hi queda cap gota d'aigua perquè algú es dedica a furtar els núvols. Max i el seus amics descobriran un personatge que podria fer ploure, però han de passar algunes aventures per a dur a bon termini les seues intencions.

MAX I EL REBENTA-PLUGES

ANNA MIRÓ BARDISA

IL·LUSTRACIONS DE ROSANNA CRESPO I QUIQUE SOLER

COL·LECCIÓ «EL DRAC DE PAPER», 2

37 PÀGINES / 978-84-268-0825-5 / ?? EUROS

EDITORIAL MARFIL, ALCOI, 2008

La història de *Max i el Rebenta-Pluges* és un relat breu, escrit en sentit figurat, amb la clara intenció de mantindre un paral·lelisme amb el món en què vivim. El relat està ambientat en una terra imaginària en què pot succeir de tot. No obstant, este lloc habitat per sers absolutament humans té molts dels problemes que afligeix la civilització dels nostres dies i, en concret, l'escassetat d'aigua. A manera de metàfora, l'autora sensibilitza els més xicotets tot al·ludint a la preocupació dels desajustos que es produïxen davant de l'escassetat d'un element fonamental per a la supervivència del planeta.

Escrita en un llenguatge lleuger i amb nombrosos tocs d'humor, esta història, molt ben articulada i presentada, també ens vol mostrar la importància de col·laborar, treballar en equip i atendre a la veu de l'experiència o els savis aquells que ja han viscut. El protago-

nista del relat són Max i un grup d'amics, a més de les set ancianes sàvies, les creadores dels núvols que proporcionen aigua. La missió de Max és esbrinar què és el que ocorre amb els núvols que han fabricat les sàvies que desapareixen de seguida i donar-hi solució com més prompte millor. Quan troben el personatge del Rebenta-Pluges, tot pareix arribar a la fi que esperen. Finalment, aconseguixen donar solució al problema entre tots i les set sàvies poden tornar a crear tot tipus de núvols perquè hi haja pluges i aigua en abundància a Terra Imaginària.

A pesar de ser un relat breu, la història ens transmet intensitat, emoció, misteri i bon humor, ingredients prou atractius per a mantindre l'interés dels xicotets lectors a qui no sols els revela alguns detalls sobre diferents aspectes de la vida quotidiana, sinó també valors de convivència, enteniment i sentit de la responsabilitat. Resulta graciós el joc que proposa amb objectes i espais que resulten familiars i coneguts als xiquets; d'esta manera, i a través d'un entorn que no resulta desconegut, els xiquets s'endinsen en l'aprenentatge de la convivència i la vida en general amb totes les vicissituds a què els sers humans en algun moment de les nostres vides hem de fer front.

Max i el Rebenta-Pluges és el segon llibre editat en la col·lecció «El Drac de Paper», que ja compta amb nou títols publicats, un llibre adequat per a xiquetes i xiquets entre cinc i set anys, ben editat, amb unes il·lustracions simpàtiques i en perfecta sintonia amb el text en què s'inscriuen. No hi ha dubte que el treball de Rosanna Crespo i Quique Soler donen a este relat breu un valor afegit, ja que les imatges es fan eco de tot el que el text té. A vegades no es dóna tota la importància deguda a la literatura infantil, però propostes com la d'este conte són les que fan que els xicotets lectors de hui siguen els grans lectors del demà.

□ Lourdes Rubio
Lletres Valencianes, nº 25

Manual per a no ser una bona xica

Abril no és un mes, és el nom d'una jove a qui els seus pares volen posar un nom sense gènere, per principis, perquè «homes i dones no són distints, els eduquen de manera diferent». Un dia, en classe de Biologia, Abril va dir públicament que es masturbava. I va començar a fer front als prejudicis.

ABRIL NO ÉS UN MES

ROSA SANCHIS

COL·LECCIÓ «LA MOTO», 19

158 PÀGINES / 978-8481-31-807-4 / 11 EUROS

TÀNDEM EDICIONS, VALÈNCIA, 2008

«Abril no és un mes, millor dit, no és solament un mes, és el meu nom», diu la jove veu que narra la història en primera persona. I és el principi d'una llarga reflexió que una xica de quinze anys, que estudia en un institut qualsevol, es fa sobre els assumptes que preocupen els de la seua edat.

La novel·la és una passejada per l'entorn de l'adolescent protagonista, que permet conèixer de primera mà la innocència de la primera joventut, però també les pors, les inquietuds, les il·lusions, les misèries, els desitjos i, sobretot, els prejudicis que encara perviuen en l'imaginari de la nostra societat, especialment en allò relatiu al sexe.

A partir del fet de dir públicament, en una classe de Biologia, que es masturbava, Abril comença a veure com el seu comentari s'escampa i genera rumors, crítiques, i un rebuig que, en un primer

moment, fa mal. Però sols és el principi d'alguna cosa que va a canviar.

Potser el que ha fet en classe de Biologia és posar veu a unes altres persones que, com ella, també es masturben i no s'atreveixen a dir-ho. Potser ha trencat un tabú i ha obert una porta en benefici de la llibertat i la igualtat. La professora així li ho suggereix i Abril comença a vore l'assumpte d'un altra manera i a prendre la iniciativa.

La narració sobre la pròpia experiència d'Abril ens ofereix una reflexió madura per a l'edat de la narradora, sobre la vivència de la sexualitat i les dificultats per parlar en veu alta sobre sexe. Les converses amb amigues i el propi aprenentatge la porten a raonar sobre qüestions de gènere, homosexualitat, violència, masclisme, desig, dependència, la coneixença sobre la sexualitat, mentides i confusions, gelosies i conflictes... i ho contarà de la manera que més li agrada, a través d'un còmic.

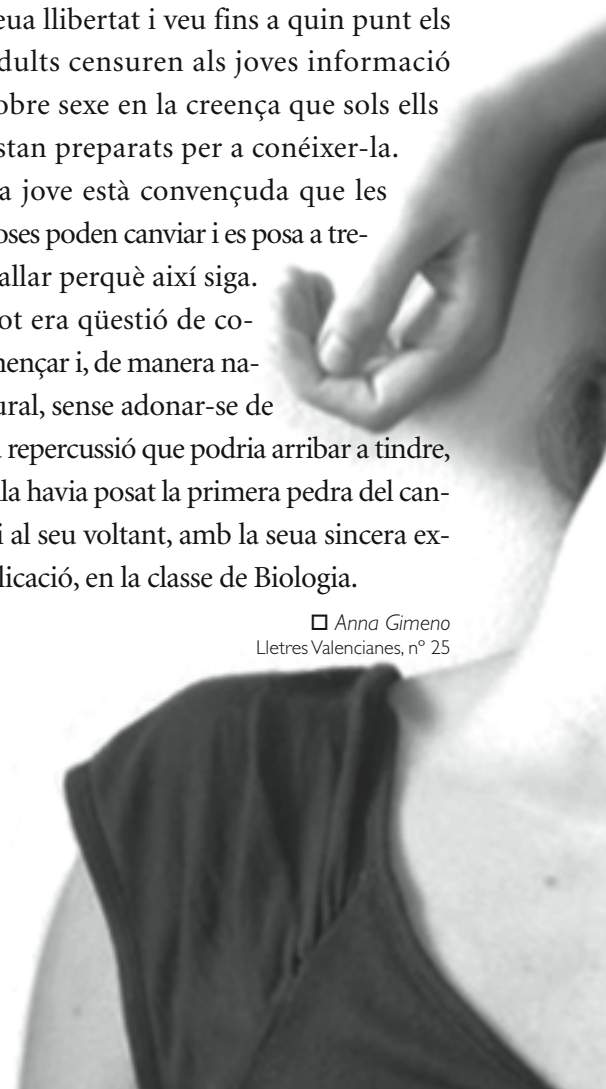
A Abril li agrada dibuixar, per això va a classe de dibuix, i quan la professora li demana que treballi personatges per a un còmic, la jove decideix dedicar-ne un als companys d'institut, «als bocamolls i a les eixides, als tradicionals i a les marranes, als que es marturben i als que no...». El còmic es diu *Ací no hi ha prou sexe*, i el dibuix li permet expres-

sar-se amb llibertat i contar el que veu i el que pensa respecte del seu entorn, a si mateixa i a la sexualitat.

Abril va descrivint les situacions en què es troben les seues companyes, es deté en les dificultats que una amiga lesbiana troba perquè els seus pares entenguin la seua orientació sexual i respecten els homosexuals. També observa amb interès el cas d'una companya que té una parella possessiva que coarta la seua llibertat i veu fins a quin punt els adults censuren als joves informació sobre sexe en la creença que sols ells estan preparats per a conèixer-la.

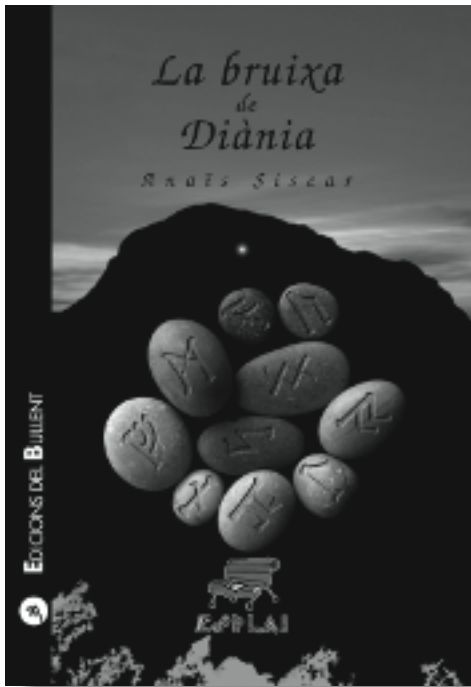
La jove està convençuda que les coses poden canviar i es posa a treballar perquè així siga. Tot era qüestió de començar i, de manera natural, sense adonar-se de la repercussió que podria arribar a tindre, ella havia posat la primera pedra del canvi al seu voltant, amb la seua sincera explicació, en la classe de Biologia.

□ Anna Gimeno
Lletres Valencianes, n° 25

Bruixes que no són el que semblen

El títol d'aquest llibre pot fer suposar un contingut fantàstic de l'argument que, tanmateix, és realista. S'ambienta en temps de postguerra, en un poblet de pescadors. La protagonista és una jove solitària que viu amb l'estigma de ser assenyalada com a «bruixa».

LA BRUIXA DE DIÀNIA

ANAÏS SISCAR

COL·LECCIÓ «ESPLAI», 41

122 PÀGINES / 978-84-9618-796-2 / 8,4 EUROS

EDICIONS DEL BULLENT, PICANYA, 2008

Un poble costaner, Diània, és l'escenari on una jove passa estones de solitud a les roques de l'escullera. Ella i les altres dues dones de la seua família són titlades de bruixes. Sobretot l'àvia Dana, que ven herbes aromàtiques i n'explica l'ús curatiu. Sa mare, Anja, sobreviu amb tristesa cada dia treballant tant com pot, patint l'absència del marit. Totes tres es donen un tracte carinyós.

Són temps difícils, de postguerra, i la gent d'aquest xicotet poble pateix misèria, hi ha fam i resta encara molta por, alhora que l'intent de refer-se dels desastres de la guerra. A les protagonistes les seues vides els són especialment penoses pel fet d'haver perdut dues persones de la família, una d'elles la tieta Ada, artista, germana de sa mare; l'altra pèrdua, la del pare, desaparegut d'ençà que acabà la guerra.

Viuen als peus de la muntanya del Cimalt, en un indret allunyat del poblat

i marginades socialment. Sobreviuen malvolent les hortalisses que conreen a l'hort familiar. El mercat setmanal de divendres els proporciona l'ocasió d'alguns guanys, com també propicia que siguen l'objecte de les malfiances i burles d'algunes veïnes. De fet, hi són freqüents les especulacions per part d'alguna gent sobre el parador de Joaquim, el pare de la protagonista. Especulacions que sovint van carregades de culpabilitat cap a aquelles «bruixes». Per tot plegat, tenen problemes per a vendre les hortalisses al mercat; fins i tot, massa vegades guanyen el mínim per a poder assegurar-se la subsistència durant una setmana i prou. A banda de les escasses vendes dels divendres, alguns treballs de costura els ajuden a obtenir uns guanys; arreglant bates i camises a les veïnes i als marits de les veïnes.

Les circumstàncies que envolten les protagonistes dibuixen un cercle de solitud al voltant de les tres dones, sobretot aïllant la més jove, que només troba uns moments agradables amb la companyia de la seua gata Metis o tenint cura de dues oques. La rutina diària de treball de la terra i de les feines domèstiques és compartida per totes tres. De rentar la roba sol encarregar-se la més jove, anomenada Margalida. Cal anar als llavadors públics, per això ella, per tal de no

coincidir-hi amb la resta de dones per qui se sent marginada, acostuma d'anar-hi a la nit. Aquest fet farà que hi coincidisca amb el jove Arnau, novingut tres anys enrere amb els seus pares. Té la mateixa edat que la protagonista. A més de treballar l'hort del seu oncle, fa treballs de càrrega i descàrrega al port, fet que li dóna l'ocasió d'estar en contacte amb el món que més li agrada: el dels mariners. A les reticències inicials d'aquest xic per acostar-se a Margalida, de qui se li ha advertit que és «bruixa», se superposaran els encants físics de la jove. La relació dels dos serà ambigua. Unes reunions clandestines els posaran en contacte i tindran, així, un mateix motiu per a indagar-hi.

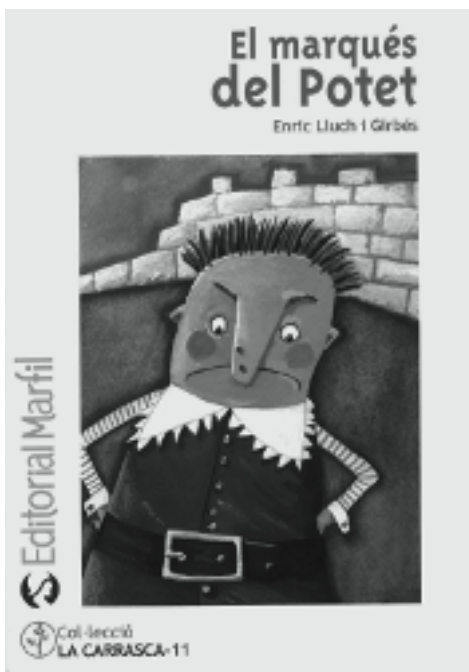
La resta de successos són, si bé interessants, inesperats perquè no acaben de quallar dins de les primeres –i febles– expectatives. La correcta construcció dels personatges no troba solidesa temporal ni espacial. L'univers narratiu no solidifica i dóna només unes imatges esparses. Unes quantes qüestions rellevants, com ara la «desaparició» del marit d'Anja, resten sense resoldre's de manera convincent.

□ Isabel Marín

Lletres Valencianes, n° 25

El valor de la lectura

Les bones lectures són aquelles que, a més d'entretindre'ns, ens ensenyen i eduquen. I més encara si parlem de llibres destinats als més menuts. Aquest concepte el tenen molt clar en l'Editorial Marfil ja que han aconseguit fer de la col·lecció «La Carrasca» la plataforma perfecta per al seus primers lectors: diversió i educació per mitjà d'una bona història.

EL MARQUÉS DEL POTET

ENRIC LLUÇ I GIBRÉS

IL·LUSTRACIONS D'ESPERANÇA MARTÍNEZ

COL·LECCIÓ «LA CARRASCA», 11

87 PÀGINES / 978-84-268-1373-2 / 6,20 EUROS

EDITORIAL MARFIL, ALCOI, 2008

De vegades una lectura infantil pot tindre més «molla» que una novel·la adulta. Es tracta d'aconseguir històries que, *a priori*, poden resultar innocents, però que en el fons amaguen un misatge que no tan sols pot valdre a xiquets i xiquetes, sinó també a adults. Per tant, potser l'única diferència que finalment existeix entre una novel·la destinada a un públic o un altre és tan sols el llenguatge emprat. Aquesta tècnica la domina a la perfecció l'escriptor d'Algemesí Enric Lluç. Més de seixanta obres publicades i multitud de premis avalen l'èxit d'aquest autor.

En *El marqués del Potet*, Lluç no abandona aquesta tècnica. Així, ens trobem davant d'un conte amb estil rondallístic, és a dir, amb un llenguatge proper i popular, més propi de la llengua oral que no pas de l'escrita. Amb açò, acon-

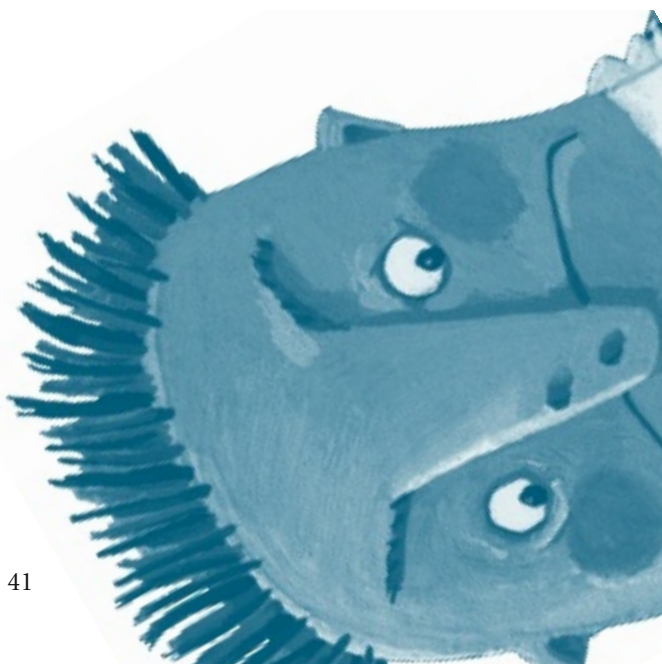
segueix que el lector més menut es trobe a gust amb el llibre, pròxim i confiat amb allò que l'autor li pretén transmetre. I de fons: l'esforç, la bondat, la humilitat... Aquests són alguns dels valors que ensenya *El marqués del Potet*, una història que, encara que imaginària, ben bé podria recordar-nos-en d'altres de més reals.

I es que el marqués del Potet un egocèntric i un egoista. Els seues pares el van malcriar tant que van convertir-lo en un autèntic fanfarró i en un bleda que no es podia valdre per si mateix. Amb la mort dels progenitors, el marqués hereita el títol nobiliari i totes les seues propietats. Tanta abundància prompte se li apujaran al cap sense tindre gens de respecte per res ni per ningú. Aquest fet porta el marqués del Potet a caure malalt de la burrera pura, una infermetat molt greu que fa que es quede completament a soles. Per això, necessitarà l'ajuda del rei, del mag Maginet, del metge, però, sobretot, de l'aigua de pelacanyes per poder curar-se. Es tracta d'una història amena i divertida que ens ensenya a superar barreres i a no donar-nos per vençuts, ja que fins i tot dels pitjors errors se'n pot aprendre amb esforç i humilitat; a saber escoltar la resta per poder enriquir-se com a persones.

Enric Lluch ha estat acompanyat en aquesta ocasió per Esperança Martínez, que es qui ha donat cara al marqués del Potet i a tota la resta de personatges. Els seus dibuixos ja els hem vist en altres llibres de la mateixa col·lecció com ara *El vellet de la Safor* o *L'arbre misteriós*, tots dos de l'escriptor Jordi Raül Verdú Pons.

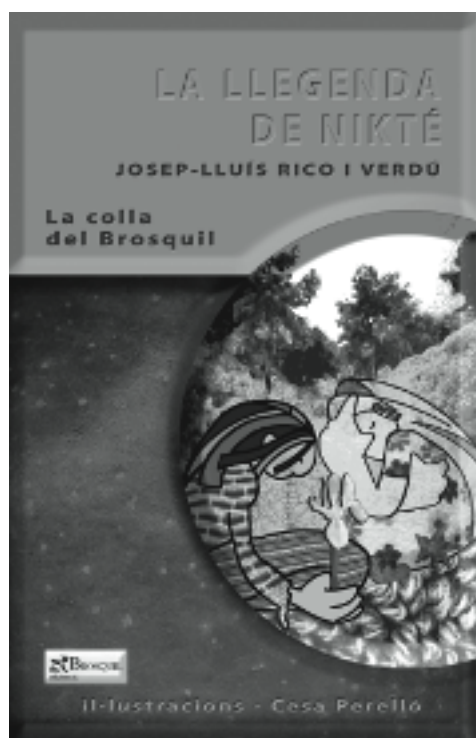
I conte contat, conte no acabat. Ja que Marfil dóna la possibilitat als seus joves lectors que, després de gaudir de la lectura i d'entretindre's amb les il·lustracions, facen recopilació i examen d'allò llegit. Així, diversió vs comprensió gràcies a l'ajuda d'unes activitats que aconsegueixen a la perfecció una de les finalitats de la col·lecció «La Carrasca»: educar i ensenyar per mitjà de la lectura.

□ Andrea R. Lluch
Lletres Valencianes, n° 25

Homenatge a les comarques centrals de l'interior

«La llegenda de Nikté» forma part de la col·lecció «La colla del Brosquil», dedicada a donar a conèixer al jovent valencià costums, tradicions, paisatges i la història de les diferents comarques del País Valencià, en aquest cas de l'Alcoià i l'Alt Vinalopó.

LA LLEGENDA DE NIKTÉ

JOSEP LLUÍS RICO I VERDÚ

IL·LUSTRACIONS DE CESA PERELLÓ

COL·LECCIÓ «LA COLLA DEL BROSQUIL»

156 PÀGINES / 978-84-9795-438-9 / 9,95 EUROS

BROSQUIL EDICIONS, VALÈNCIA, 2008

I amb aquest són dotze els llibres que Brosquil Edicions ha publicat de moment en aquesta col·lecció, iniciada per Manel Alonso l'any 2003 amb *La Calderona és nostra* i que compta amb autors tan prolífics i consolidats com Vicent Pallarés, Vicent Penya, Pep Castellano o el traspasat recentment Vicent Marçà. Aquesta col·lecció té la particularitat que els protagonistes són sempre els mateixos –que no els autors–, la Colla del Brosquil, un grup d'amics adolescents que recorren diverses poblacions i comarques valencianes per conèixer els paisatges, la cultura, la història o els costums de les diferents terres que visiten. En *La llegenda de Nikté*, la colla passa un cap de setmana a Castalla, en la comarca de l'Alcoià i poble natal d'Enric Valor. Hi visiten les poblacions de Castalla i de Biar, el parc natural de la Font Roja a través del GR-7, i aprofitaran la nit per gaudir del mig any de les

festes de moros i cristians de Castalla. Més que un llibre d'aventures, ens trobem davant d'un compendi narrativitzat de la història, geografia, literatura, folklore, tradicions, gastronomia, toponímia, arquitectura, i de la flora i fauna de les comarques visitades (l'Alcoià i l'Alt Vinalopó). L'autor no bada, per posar alguns exemples, a donar detalls de les riqueses gastronòmiques de la zona (la pericana, els sequillos, el putxero amb fassèures), la importància d'Enric Valor per a la llengua i la literatura dels valencians, l'origen de noms com Biar, les diferents espècies animals (porcs senglars, gats cervals, genetes, pit-roigs o fagines) o vegetals (freixes, carrasques, galers o aurons) que habiten les nostres muntanyes interiors.

Josep Lluís Rico també s'esplaià explicant la festa dels moros i cristians de Castalla, festa molt arrelada en la majoria dels pobles de l'interior, que curiosament es torna a commemorar –no tan fastuosament, això sí– al mig any, just el cap de setmana que la nostra colla visita el poble.

El llibre també està farcit de referències a les obres anteriors de la mateixa col·lecció per donar una imatge de continuïtat i coherència de les aventures d'aquesta colla d'adolescents, que va guanyant experiències i enriquint-se amb

cada viatge que fan plegats que també comparteixen els lectors de la saga.

El que descol·loca al lector, però, és el títol del llibre, que funciona més aviat d'esquer al lector interessat en la literatura fantàstica ja que la llegenda de la princesa ibera anomenada Nikté, que habitava la zona, és un capítol més, una curiositat etnològica més de la zona, però no és el tema central de la història.

Malgrat això, *La llegenda de Nikté* és tot un homenatge a unes comarques, a un paisatge i a una gent –i especialment a Enric Valor– que conformen la fesomia d'una part d'aquest país que viu una vida plàcida, harmoniosa i en contacte permanent amb la natura, de la qual en depén però que va veient com les carreteres van guanyant-li terreny perquè els turistes *mesetaris* arriben a Benidorm més ràpidament.

□ Marc Candela

Lletres Valencianes, n° 25

Una tisora que talla la mala llet

És una canya de tisora, com diu el títol de la història, perquè no sols talla el cabell o les flors del jardí; també pot tallar el mal de cap o la mala llet, si s'ho proposa. Esta tisora acompanya Carles, un xiquet que ha fugit de l'orfenat, a buscar una família i vore complit el somni de passejar un diumenge al matí agafat de la mà del pare o la mare.

QUINA CANYA DE TISORA!

MERCÈ VIANA

IL·LUSTRACIONS DE MIQUEL ÀNGEL GINER

COL·LECCIÓ «EL MICALET GALÀCTIC», 135

97 PÀGINES / 978-84-9824-281-2 / 7,50 EUROS

EDICIONS BROMERA, ALZIRA, 2008

Es tracta d'un conte poc habitual pel que fa als personatges, ja que l'amiga que acompanya el protagonista al llarg de tota la narració és una tisora. D'esta manera l'autora es distància dels contes que fan servir companys de viatge més versemblants però també menys imaginatius, com ara un gos, un llibre o una fada.

L'interés que planteja el personatge de la tisora és que és capaç de tallar, no sols objectes, materials, sinó també allò immaterial, com la mala llet, la tristesa, el mal de cap o, fins i tot, les distàncies per a arribar a una destinació en principi llunyana. La personalitat de la tisora també resulta atractiva per la seua actitud positiva, lluitadora i atrevida. És una veu experimentada que guia el menut en les seues aventures.

Es tracta d'un conte singular i suggeridor, que l'editorial recomana per a

lectors de 10 anys, tot i que recorre a alguns llocs comuns dels contes clàssics que ens recorden també la filmografia sobre orfenats, l'ambientació d'uns espais grans, gelats, lletjos, humits, vells, gens agradables per a viure. Un lloc del qual el protagonista vol escapar-ne siga com siga.

El protagonista humà d'esta història forma un tàndem amb la tisora al llarg de tota la narració, i és un xiquet de nom Carles, amb molta iniciativa, molta imaginació i sobre tot uns enormes desitjos de trobar un pare i una mare. És un xiquet que somnia formar part de la vida quotidiana d'una família a l'ús, que desitja la passejada dels diumenges al matí agafat de la ma d'un pare o d'una mare. L'hàbit de la lectura l'ajuda a alimentar la seua imaginació. Mentre llig, imagina els llocs on vol anar, com serà viure amb una família, i actua per a vore complits els seus somnis.

La narració s'acompanya de les il·lustracions de Miquel Àngel Giner, que juga especialment amb el blanc i el negre per crear ombres i ambientar els episodis.

Carles es troba amb la tisora de manera casual, quan esta acaba de quedar-se sola i està lamentant-se de la seua sort. El xiquet també està sol: acaba de fugir de l'orfenat i en la seua fugida va trobant-se amb personatges que compar-

teixen amb ell esta mateixa situació. Primer és la tisora, a la qual li s'ha mort l'amo; després, és un gos, Vellut, que també s'ha quedat sol al morir el seu amo, un jardiner; més endavant és la senyora Supergertrudis, l'ama d'un gran jardí, que viu sola amb els servents i acaba accedint a acollir-lo, i més tard... No cal contar-ho tot.

És una bona lectura per a iniciar-se en l'aprenentatge del valencià, especialment pel vocabulari i per tractar-se d'una història curta. I és un conte diferent que, de segur, desperta la fantasia dels lectors més menuts.

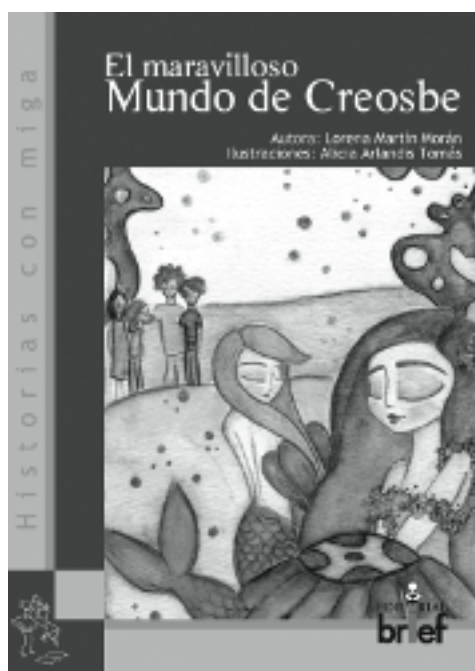
□ Anna Gimeno

Lletres Valencianes, n° 25

Els secrets del llac Enol

El debut literari de Lorena Martín (Barcelona, 1974) ens proposa un viatge fabulós al llarg d'un centenar de pàgines cap un món submarí poblat de nàiades, de sirenes i de fantasia, on només es pot accedir les nits de lluna plena.

EL MARAVILLOSO MUNDO DE CREOSBE

LORENA MARTÍN MORÁN

IL·LUSTRACIONS D'ALICIA ARLANDIS

116 PÀGINES | 978-84-9589-557-8 | 9 EUROS

EDITORIAL BREF, VALÈNCIA 2008

Amb més de quinze títols a les seues espatlles, «Historias con miga» és una col·lecció –tal com ens aclareix una de les pestanyes del llibre– d'una sèrie que intenta conjugar literatura i educació en valors mitjançant la pedagogia per al públic més menut (en concret, a partir dels 10 anys). Aquesta tasca, aparentment a l'abast de tothom, no ho és tant; perquè escriure contes infantils és molt més difícil del que pot parèixer, ja que cal trobar un equilibri entre qualitat i eficàcia. La majoria de les peces del mercat solen decantar-se per sacrificar la part creativa i estilística en favor d'un presumpte didactisme, o a la inversa. *El maravilloso mundo de Creosbe* s'inicia amb un pròleg fictici en el qual la realitat comença a fondre's en la narració, tot deixant de costat el seu distanciament extern per formar una part més d'aquesta. De la mateixa manera, conclou amb l'epíleg que copia la manera de molts telefilms de contar la

història un any més tard. Entrant en matèria, es pot observar una tensió interna que sembla no resoldre's. El llenguatge de l'escriptora es debat entre dos pols extrems. Per una banda l'honra un cert desig deliberat d'acostar-se a la parla col·loquial per connectar millor amb els lectors («chillar», «alucinante», «chica lista», «chiflado»), tot i que contrasta molt amb més d'una vintena de termes poc adequats per al seu públic («acaecido», «viandas», «corroborar», «mesar», «gracilidad», «por doquier» o «quedamente»).

Una altra objecció que es pot fer a l'obra és el galimaties de noms propis que apareixen en el submón fantàstic (Xajá, Guilor, Gaquet, Reina Nalor, Reina Roxelia, Meslote...) al costat de tots els topònims (isla Relania, isla de Beanio, Osmitel...) que costa de seguir, fins i tot, a un adult. També pensem que és gratuït barrejar i subratllar el localisme del protagonistes, com afirma la contraportada «Arnau y Adrià, hermanos catalanes; Rocío, una simpática muchacha andaluza, y Sonia, la avispada niña asturiana», dintre del gènere fantàstic, on l'important és la seua identitat indeterminada, per poder abastir una dimensió atemporal i universal.

Però, en honor a la veritat, també hem d'elogiar-ne algun encert, com l'aprofi-

tament d'una faula popular autòctona, la del llac Enol a Astúries, o l'intent de crear un món paral·lel al nostre amb la seua pròpia cartografia (com ja hem assenyalat abans), amb la seua gastronomia («pan de liquen, jugo de cangrejo»), igual que en la seua pròpia llengua: *nosbá* (xiquet), *eslamba* (arma), i un llarg etcètera. Així mateix, resulten destacable les activitats finals (com ja és habitual en aquests tipus de publicacions) que tracten les competències bàsiques com la comprensió lectora, l'expressió escrita i l'adquisició de vocabulari nou. Fent un balanç general, no neguem la bona voluntat de Lorena Martín ni, potser, la seua creativitat. Estem totalment convençuts que a poc a poc anirà desenvolupant-la i perfeccionant-la. El problema, modestament, pensem que és que la història, tal volta, se li ha anat de les mans. Per una banda, s'ha deixat emportar pel la trama i la lluentor del llenguatge; per altra banda, ha sobrevalorat massa la capacitat lectora dels més menuts. Per tot això, el resultat presenta uns acabaments desiguals. Si bé la seua proposta inicial podia haver estat original a l'hora de combinar realitat i ficció en forma de llegenda; a la fi l'autora es deté i aprofundeix una mica en detalls irrelevants.

□ J. Ricart

Lletres Valencianes, nº 25

¿Te vienes conmigo?

La hormiga viajera de Alonso Palacios y Javier Olivares es un nuevo libro que se suma a una amplia nómina de títulos ya publicados en la colección «Muy Ilustrados» como *Operación J*, *Tres viajes* y *Los animales de la lluvia* que este año ha recibido el premio al mejor libro ilustrado en valenciano de la Dirección General del Libro, Archivos y Bibliotecas.

LA HORMIGA VIAJERA

ALONSO PALACIOS

IL·LUSTRACIONS DE JAVIER OLIVARES

COL·LECCIÓ «LIBROS MUY ILUSTRADOS», 12

32 PÁGINES / 978-84-96976-10-8 / 13 EUROS

DIÀLOGO INFANTIL, VALÈNCIA, 2008

La colección «Muy Ilustrados» de Diálogo Infantil publica libros bien editados, de tapa dura y a todo color, dónde la parte gráfica, sabiamente dirigida por Miguel Calatayud que además es el responsable del diseño gráfico, tiene un absoluto protagonismo. Todos ellos son títulos que se conocen en el mundo de la edición como «Álbumes ilustrados», esos que desde hace tiempo escasean en el panorama editorial, aunque con alguna excepción destacable. En este tipo de libros, si bien el peso radica en la ilustración, el texto también es de una gran importancia y lo es por dos razones fundamentalmente. En primer lugar porque van dirigidos a un público infantil, aquí podemos incluir a los adultos-infantiles es decir aquellos que disfrutan con libros bien ilustrados independientemente de su edad, y por ello

su lenguaje y temática han de ajustarse a la edad lectora a la que van dirigida y en segundo lugar porqué es fundamental contar con un texto original e interesante para que el ilustrador pueda realizar un buen trabajo. Es por tanto tarea de todos aquellos que aspiren a entrar en el «territorio ilustrado de la edición» conseguir reunir este tandem perfecto que se reflejará después en la calidad de la obra.

El ilustrador de este nuevo título es Javier Olivares, un profesional que ha demostrado tener «oficio» y ha publicado obras muy destacables desde el punto de vista gráfico y estético. Como él mismo dice «Realmente me dedico a un único trabajo, solo que a través de varias profesiones» y las profesiones han sido varias y exitosas, ilustrador de libros para diferentes editoriales, proyectos de *story board* y también trabajos para la prensa escrita. Su obra está llena de guiños al lector y perfectamente adaptadas al texto al que sirven. Sus ilustraciones lejos de ser unas imágenes frías consiguen atrapar al lector por lo novedoso de su planteamiento.

En esta ocasión el texto que las acompaña, sin ser excesivamente original, se adapta a los gustos de los lectores más pequeños, ya que se trata de un texto

simple de tipo acumulativo. A lo largo del libro se mantiene un único protagonista acompañado por diferentes personajes que permiten a Olivares interpretarlos gráficamente con ese estilo suyo tan característico.

Al igual que su «hormiga viajera», Javier nos lleva por el camino de la imaginación y nos obsequia con personajes cotidianos pero que él consigue convertir en diferentes, como un perro, una niña, una leona...

Un meritorio esfuerzo el de Diálogo Infantil que acerca al lector al universo «ilustrado», un lugar que le conducirá a un mundo imaginado que muchas veces puede resultar muy real, tan real como la vida misma.

□ Beatriz López
Lletres Valencianes, nº 25